

הנחיה מס' 5.4 - כתב ערובה לפי סעיף 49 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996	הנחיות פרקליט המדינה
עדכון אחרון: כז בטבת התשס"ג, 1 ינואר 2003	27 אוקטובר 1994

5.4 כתב ערובה לפי סעיף 49 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996

1. סעיף 48(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים)¹ קובע:

"שחרור בערובה הוא על תנאי שהמשוחרר יתייצב לחקירה, לדיון במשפטו או בערעור, או לנשיאת עונשו, בכל מועד שיידרש, וכן שיימנע מלשבש הליכי משפט; בית המשפט רשאי להוסיף תנאים, לפרק זמן שיקבע, ככל שימצא לנכון, לרבות: ...".

2. סעיף 49(א) לחוק קובע:

"כתב ערובה יפרט את תנאי השחרור ויחתם בפני שופט, רשם או מזכיר בית המשפט, או בפני שוטר או סוהר שהוסמך לכך בפקודות המשטרה או שירות בתי הסוהר".

3. נוסח כתב הערובה קבוע בתוספת לתקנות סדר הדין הפלילי² (טופס 11) ובו מפורטים גם תנאי הערובה.

4. בעניין שלמה לוי³ נדון מקרה שבו אדם ששוחרר בערבות של העורך, ברח מן הארץ לאחר שהסתיים משפטו ולא התייצב לריצוי עונשו.

5. נסיבות אלה עוררו את השאלה האם חתימת הערב על התחייבות שלפיה הנאשם לא יעזוב את מדינת ישראל עד לגמר כל ההליכים המשפטיים נגדו כוללת גם ערבות לכך שהנאשם יתייצב לריצוי עונשו, לאחר שהסתיימו ההליכים בתיק.

6. שאלה זו מתחדדת על רקע העובדה שבטופס הערובה הסטנדרטי קיימת גם חלופה עצמאית, שעניינה ערבות לכך שהנאשם יתייצב לריצוי עונשו, וחלופה זו לא סומנה על ידי פקיד בית המשפט, אשר החתים את הערב על הטופס.

7. בית המשפט העליון קבע כי המסמך שקובע את תנאי הערבות הינו כתב הערובה בלבד והתנאים המפורטים בו ולא החלטת בית המשפט. על כן, במקרה זה לא היה הערב אחראי להתייצבותו של הנאשם לריצוי עונש.

¹ חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996, ס"ח 338.

² תקנות סדר הדין הפלילי, התשל"ד-1974, ק"ת 1200.

³ בשי"פ 1030/94 לוי נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 10.8.1994).

הנחיה מס' 5.4 - כתב ערובה לפי סעיף 49 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996	הנחיות פרקליט המדינה
עדכון אחרון: כז בטבת התשס"ג, 1 ינואר 2003	27 אוקטובר 1994

8. אף שהאחריות על מילוי כתב הערבות כראוי הינה על פקיד בית המשפט, הרי שאף לפרקליטות יש עניין רב בכך שכתב הערבות ישקף נאמנה את החלטת בית המשפט. זאת, כדי שלא תסוכל החלטת בית המשפט וכדי שלא תוחטא מטרת הערובה.

9. על כן, על פרקליט המטפל בתיק שבו שוחרר הנאשם בערובה לוודא במידת האפשר כי נוסח כתב הערובה משקף את החלטת בית המשפט במדויק. אם לא כך הדבר, יש להפנות את תשומת ליבו של מי שכתב הערובה נחתם בפניו לצורך לתקן את כתב הערובה.